

Předkládaná práce se zabývá problematikou podoby a role výkladů apokalyptických proroctví v husitském hnutí. Apokalyptická, a to biblická i nebiblická proroctví jsou tu chápána jako médium symbolické komunikace a jako nástroj interpretace soudobých událostí v rámci poslední etapy pozemské historie a obecně dějiny spásy. Proroctví dávala odpovědi na otázky po smyslu, poskytovala možnost vložit do uplynulých, probíhajících i očekávaných událostí řád a stanovit jejich cíl. Byla prostředkem, jak předvídat věci budoucí a jak porozumět pravému významu přítomnosti a minulosti. Středověká apokalyptická tradice poskytovala jednotlivým autorům pružný hermeneutický systém, do kterého bylo možno vložit a v rámci něho interpretovat prakticky jakoukoliv historickou událost. Apokalyptické proroctví poskytovalo metanarativ, který strukturoval, vysvětloval a legitimizoval aktuální historické dění.

Jako hlavní pramen k poznání husitského apokalypticky zaměřeného myšlení je zde využito latinský Výklad na Apokalypsu čelního táborského teologa Mikuláše Biskupce z Pelhřimova (*Expositio super Apocalypsim*, Ms. ONB 4520). V tomto textu, sepsaném zřejmě v roce 1430, byly objasněny mnohé alegorické výjevy z Janova Zjevení jako vztahující se k táborskému dění. Biskupce vyložil v rámci apokalyptického schématu obecnou transformaci společnosti, války proti křižáckému vojsku, násilnou sekularizaci církevního majetku, tedy jevy, k nimž níž došlo v Čechách během druhého desetiletí 15. století, jako nutný boj proti Antikristu, směřující k jeho porážce a následně k přechodu do dalšího věku v dějinách církve. Tábořská komunita zde byla chápána a vykládána jako postupně směřující k vyšší dokonalosti, jako v kontextu vývoje eschatologických událostí obnovovaný ideál prvotní církve. Prvotní církev byla tak nejen ideálem z minulosti, ale také cílem, zasazeným do budoucnosti.